Danıştay 4. Daire E.2025/4093 K.2026/991 (02.03.2026)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 4. Daire Başkanlığı 2025/4093 E. , 2026/991 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

DÖRDÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2025/4093

Karar No : 2026/991

TEMYİZ EDEN (DAVALILAR) : 1- ... Valiliği

VEKİLİ : Av. ...

2- ... Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdare Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Çanakkale ili, Merkez ilçesi, ... mahallesi, ... caddesi, No:... adresinde faaliyet gösteren ... isimli otelin işletme ruhsatının iptaline ilişkin Çanakkale Belediyesi Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı (her ne kadar dava dilekçesinde ... tarih ve ... sayılı işlemi olarak bahsedilmişse de) işlemi ile söz konusu işleme dayanak Çanakkale Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünün ... tarih ve E-... sayılı işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; 15/11/2022 tarihinde tespit edilen fiile ilişkin ... tarih ve ... sayılı idari yaptırım kararının davacıya tebliğ edilmeden önce dava konusu ruhsat iptaline konu ikinci fiilin 14/12/2022 tarihli tutanakla tespit edildiği, davacının idari yaptırıma esas alınan fiillerinin tespit edildiği tarihler ile yaptırım kararlarının uygulandığı ve tebliğ edildiği tarihler dikkate alındığında tekerrür hükümlerinin uygulanmasının mümkün olmadığı, dava konusu olayda tekerrür hükümlerinin uygulanması koşullarının mevcut olmaması nedeniyle davacının 1774 sayılı Kanun hükümlerinin ikinci kez ihlal ettiğinden bahsedilemeyeceği anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuka uyarlılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İdare Dava Dairesince; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davalı idareler tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : 1-Davalı Çanakkale Valiliği tarafından; ... Cumhuriyet Savcılığı ... soruşturma sayılı dosyasında yürütülen suç kapsamında otelde denetim yapıldığı, denetim sırasında yapılan tespitlere istinaden idari yaptırım kararı uygulandığı, dava konusu işletmede birden çok kez ihlalde bulunulduğunun açık olduğu, mevzuata uygun olarak ilk ihlalde idari yaptırım kararı uygulanmış, aynı ihlalin ikinci defa yapıldığının tespiti üzerine 1774 Kimlik Bildirme Kanunu amir hükmü gereğince davacının işyeri açma ve

çalışma ruhsatının iptali için Belediye Başkanlığına davaya konu bildirimde bulunulduğu, mevzuatta ilk ihlal için düzenlenen idari yaptırım karar tutanağının tebliğinden sonra tespit edilecek ikinci ihlal neticesinde tekerrür hükümlerinin uygulanabileceğine ilişkin bir düzenlemenin mevcut olmadığı, kanunda sayılan fiillerin tekrarı halinde, işletme ruhsatının iptal edilebileceğinin hükme bağlandığı, usul ve hukuka uygun işlem tesis edildiğinden kararın bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

2-Davalı Belediye tarafından; Bölge idare mahkemesi kararının gerekçesiz olduğu, tüm mahkeme kararlarının gerekçeli olma zorunluluğunun bulunduğu, ... Sulh Ceza Hakimliğinin ... D. İş sayılı derdest dosyasında aynı konulu ve taraflı işlemlere itiraz edildiği, derdestlik itirazının dikkate alınması gerektiği, dava konusu işlemin açık bir şekilde ortaya konulması gerektiği, iptali istenen işlemlerin birinin kurumlar arası yazışma diğerinin de bildirim niteliğinde olup kesin ve yürütülebilir bir işlem mahiyetinde olmadığı, dava konusu edilmemiş bir işlemin iptaline karar verildiği, taleple bağlılık ilkesinin ihlal edildiği, 1774 sayılı Kanun'un ikinci defa ihlal edildiğinin bildirilmesi üzerine işlemler yapıldığı, iptal gerektirecek bir işlem tesis edilmediğinden kararın bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Cevap verilmemiştir.

TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dördüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun -dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan- Ek 1. maddesinin ikinci fıkrasında; "Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan özel veya resmi her türlü konaklama tesisleri tüm kayıtlarını bilgisayarda günü gününe tutmak, genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlanarak mevcut bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerine anlık olarak bildirmek zorundadırlar." hükmü, aynı maddenin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkrada ise; ''İkinci fıkrada belirtilen genel kolluk kuvvetlerinin terminallerine bağlanmayanlara onbin Türk Lirası, anlık veri göndermeyen veya gerçeğe aykırı kayıt tutanlara beşbin Türk Lirası idari para cezası, mülki idare amirlerince verilir. Bu fiillerin tekrarı halinde işletme ruhsatları iptal edilir. Bu maddeye göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir." hükmü yer almakta iken,

20/11/2025 tarih ve 7565 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile 1774 sayılı Kanun'un ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi değiştirilerek,

"Bu maddede sayılan fiillerin işlendiği takvim yılı içinde tekrarı halinde en son kesilen para cezasının iki katı uygulanır, ayrıca sayılan fiillerin işlendiği takvim yılı içinde dördüncü defa işlenmesi halinde işletme ruhsatları iptal edilir." kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde, "Kabahat" deyiminin, Kanun'un karşılığında idarî yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlamına geldiği; "Genel kanun niteliği" başlıklı değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması hâlinde bütün fiiller hakkında uygulanacağı; "Zaman bakımından uygulama" başlıklı 5. maddesinin 1. fıkrasında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümlerinin kabahatler bakımından da uygulanacağı belirtilmiş; madde

ile atıfta bulunulan 5237 sayılı Kanun'un "Zaman bakımından uygulama" başlıklı 7. maddesinin 2. fıkrasında, "Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının işletmecisi olduğu ... isimli otelde emniyet personeli tarafından 14/12/2022 tarihinde yapılan denetimde, otelde kalan kişilerin kimlik bildiriminin yapılmadığının tespit edilmesi üzerine emniyet personelince 14/12/2022 tarihli tutanağın tanzim edildiği, söz konusu işletmede kimlik bildirmeme fiilinin ikinci kez işlediğinden bahisle Çanakkale Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünün ... tarih ve E-... sayılı işlemi ile 1774 sayılı Kanunun ek 1. maddesi uyarınca gerekli işlemlerin yapılmasının davalı Çanakkale Belediyesi Başkanlığından istenildiği, Çanakkale Belediyesi Başkanlığının ... tarih ve ... sayılı işlemi ile işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, otel olarak faaliyet gösteren işyerlerine konaklayanların kimlik bilgilerini anlık olarak genel kolluk kuvvetlerine bildirme yükümlülüğü getirildiği, bu yükümlülüğünü yerine getirmediği tespit edilen ilgililer hakkında 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun Ek-1. maddesinde belirtilen müeyyidelerin uygulanmasını gerektirdiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Burada, 5326 ve 5237 sayılı Kanun'ların yukarıda yer verilen hükümleri uyarınca, idari yaptırımların dayanağını oluşturan kuralların yürürlükten kaldırılması veya failin lehine olacak biçimde değiştirilmesi halinde, ortaya çıkan yeni hukukî durumun dikkate alınması gerekmektedir. Bununla birlikte, lehe düzenleme nedeniyle verilecek bir iptal kararının, idare tarafından lehe düzenleme kapsamında davacının eylemine uyan başka bir yaptırımın uygulanmasına da engel olmayacağı açıktır.

1774 sayılı Kanun'un Ek-1. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi, 05/12/2025 tarih ve 33098 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan 7565 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile takvim yılı olarak zaman sınırlaması yapılarak ihlalin tekrarı halinde artırımlı para cezası ve işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptali için de dört eylem şartı öngörülmüştür.

Bu itibarla, dava konusu olayda uygulanacak yaptırımlar bakımından davacı lehine düzenleme yapıldığı ve idarece lehe düzenleme kapsamında davacının eylemine uyan başka bir idari yaptırımın uygulanmasına da engel bir nedenin bulunmadığı hususu göz önüne alındığında, dava konusu işlemin iptali yolundaki Mahkeme kararına yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında sonucu itibarıyla isabetsizlik bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Temyiz isteminin reddine,

2. Temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdare Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının yukarıda belirtilen gerekçeyle ONANMASINA,

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de İdare Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine, 02/03/2026 tarihinde oybirliğiyle kesin olarak karar verildi.